

**ZASADY OCENIANIA UCZNIĄ Z DYSLEKSJĄ, DYSORTOGRAFIĄ, DYSGRAFIĄ
NA ZAJĘCIACH LEKCYJNYCH**

JĘZYKA ANGIELSKIEGO W KLASACH IV-VIII

problem	ocenie/ postępowanie
<p style="text-align: center;">❖ czytanie:</p> <p>-przekręcanie słów polegające na przestawianiu sylab;</p> <ul style="list-style-type: none"> - opuszczanie wyrazów; - wolne tempo czytania; - statyczne odwracanie liter i kierunków: n-u, k-t, n-m (inwersja statyczna); - mylenie liter o podobnym wyglądzie, np. h-u; - rozpoznawanie napisów po cechach przypadkowych, po pierwszej sylabie; - zmiana kolejności liter, sylab w wyrazie (inwersja dynamiczna); - opuszczanie liter i sylab, zmiana ich kolejności; - trudności w poznawaniu liter, w wyszukiwaniu poznanych liter, sylab, wyrazów, niedokładne odczytywanie; - przeskakiwanie linijek; - gubienie końcówek wyrazów; - trudności w rozpoznawaniu rymów; - trudności w przechodzeniu do automatyczności czytania, wysiłek włożony w czytanie utrudnia rozumienie tekstu; - trudności w wyrażaniu jasno myśli o przeczytanym tekście; - trudności wynikające z niedokładnego rozumienia wyrazów; - mylenie znaczeń wyrazów o podobnym brzmieniu; - tekst nie stanowi logicznej całości – jest zestawem wyrazów; - trudności w rozumieniu struktur gramatyczno – logicznych; - trudności w rozumieniu tekstów, w których zachodzą stosunki przestrzenne; 	<p style="text-align: center;">❖ czytanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostosowanie wymagań w zakresie czytania i równoczesne zachęcania do pracy samodzielnej, - dodatkowe pytania naprowadzające przy czytaniu ze zrozumieniem, - czytanie tekstów małymi partiami, - czytanie tekstów w obecności samego nauczyciela, - unikanie czytania na forum klasy, - liberalizacja oceniania ; <p style="text-align: center;">❖ pisanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nie ocenianie prac pisemnych pod kątem ortografii, ale zaznaczanie błędów i zachęcanie ucznia do samodzielnej pracy nad ich poprawą; - uwzględnianie rozbieżności między wymowa a pismem; - stworzenie możliwości korzystania podczas zajęć ze słownika języka angielskiego; <p style="text-align: center;">❖ pismo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zachęcanie uczniów do pisania i ćwiczenia w zakresie dysgrafii z wykorzystaniem nowoczesnych metod pracy, np. metodą P. Dennisona, - możliwość pisania na komputerze lub literami drukowanymi, - nieocenianie prac pod kątem estetyki i czytelności pisma; - ocenianie na podstawie ustnych odpowiedzi; - indywidualne traktowanie dziecka leworęcznego i motywowanie do kształtnego pisma oraz właściwe usadzenie w ławce: <p style="text-align: center;">❖ wymowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posadzenie ucznia blisko nauczyciela, aby

<p style="text-align: center;">❖ <u>pisanie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - mylenie znaków graficznych różniących się jedynie położeniem: n-u; - może wystąpić pismo lustrzane: zwłaszcza przy lateralizacji skrzyżowanej; - trudności związane z techniką pisma, głównie u dzieci z przestawioną ręką; - zły wybór linijek; - mylenie kierunków zapisu; - wolne tempo pracy; mała precyzja ruchu rąk i palców; - pismo brzydkie, często nieczytelne: litery drżące, za małe, za duże, za wąskie, za szerokie, nierówne, nie mieszczące się w liniaturze, małe lub zbyt duże odstępy między literami; - brak połączeń międzyliterowych liter; - trudności w zespoleniu pojedynczych aktów ruchowych w jedną harmonijną całość (zaburzenie melodii kinetycznej); - trudności w korzystaniu z własnych notatek; - zeszyty brzydkie, niestaranne przy bardzo dużym wysiłku; - duża męczliwość ręki przy dłuższym pisaniu obniża poziom graficzny; <p style="text-align: center;">❖ <u>wypowiadanie się:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - trudności z wypowiedzianiem się -mały zasób słów; - częste wady wymowy; - przekręcanie słów rzadko używanych; - kłopoty w wypowiedziach wynikające z trudności z wnioskowaniem lub uogólnianiem; - trudności w rozumieniu przedstawionych na obrazkach treści; - trudności w wypowiedzianiu się na temat umiejscowienia przedmiotów na obrazku, ich położeniu względem siebie; - trudności w operowaniu pojęciami stosunków przestrzennych: nad, obok, wzdłuż, wszcz itp. 	<ul style="list-style-type: none"> - móc obserwować go i pomóc mu; - zwracanie uwagi na poprawność, ale nie ocenianie tego aspektu; - <p style="text-align: center;">❖ <u>pamięć, koncentracja, myślenie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - stosowanie dodatkowych ćwiczeń: domino z trudnymi wyrazami w celu zapamiętania, gry, zapisywanie dużymi literami trudnych wyrazów, pytanie z małej partii materiału; - wydłużony czas na przygotowanie, powtórzenie materiału.
--	---

ZASADY OCENIANIA UCZNIĄ Z DYSLEKSJĄ, DYSORTOGRAFIĄ, DYSGRAFIĄ

JĘZYK POLSKI

KLASY IV-VIII

PROBLEM	OCENIANIE I POSTĘPOWANIE
<p><u>Czytanie:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- opuszczanie wyrazów,- wolne tempo czytania,- statyczne odwracanie liter i kierunków: n - u, k - t, n - m (inwersja statyczna),- mylenie liter o podobnym wyglądzie (np. b – p – d - g, l - ł) i brzmieniu (dźwięczność i bezdźwięczność, miękkość- brak miękkości- zmiękczenie),- rozpoznawanie (zgadywanie) wyrazów po pierwszej sylabie,- zmiana kolejności liter, sylab w wyrazie (inwersja dynamiczna),- opuszczanie liter i sylab, zmiana ich kolejności,- trudności w poznawaniu liter, w wyszukiwaniu poznanych liter, sylab, wyrazów, niedokładne odczytywanie,- przeskakiwanie linijek,- gubienie końcówek wyrazów,- trudności w rozpoznawaniu rymów,- trudności w przechodzeniu do automatyczności czytania, wysiłek włożony w czytanie utrudnia rozumienie	<p><u>Czytanie:</u></p> <p>Dostosowanie wymagań w zakresie czytania:</p> <ul style="list-style-type: none">- czytanie tekstów małymi partiami,- czytanie tekstów w obecności samego nauczyciela, unikanie czytania na forum klasy, a jeśli przed klasą, to tylko tekstu wcześniej przygotowanego. Tekstu nieprzygotowanego w wypadku, gdy uczeń sam się zgłosi,- dodatkowe pytania naprowadzające przy czytaniu ze zrozumieniem lub opowiadaniu tekstu,- liberalizacja oceniania,- zachęcanie do samodzielnej pracy , odszukiwania błędów i ich poprawy,- wydłużenie czasu pracy,- nieuwzględnianie przy ocenie błędów spowodowanych wadą wymowy lub ograniczoną percepcją słuchową.

<p>tekstu,</p> <ul style="list-style-type: none"> - trudności w rozumieniu czytanego tekstu (struktury gramatyczno – logiczne, stosunki przestrzenne, chronologia, ze względu na ubogi zasób słów), - mylenie znaczeń wyrazów o podobnym brzmieniu, - tekst nie stanowi logicznej całości – jest zestawem wyrazów, - trudności w rozumieniu tekstów u uczniów, u których występują wady wymowy, niedosłuch, wady wzroku. 	
<p><u>Pisanie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - mylenie znaków graficznych różniących się położeniem (np. n - u), wyglądem (np. b - p), pismo lustrzane, zwłaszcza przy lateralizacji skrzyżowanej, - trudności związane z techniką pisma, głównie u dzieci z przestawioną ręką, - mylenie kierunków zapisu, - wolne tempo pracy; mała precyzja ruchu rąk i palców, duży nacisk i wysiłek wkładany w zapis, obniżenie poziomu graficznego przy dłuższej pracy, - pismo nieczytelne, niekształtne, litery niemieszczące się w liniaturze, małe lub zbyt duże odstęp między literami i wyrazami, brak połączeń międzyliterowych, - nieumiejętność połączenia w całość wykonywanych jednocześnie czynności (oko – ręka - mózg), - trudności w korzystaniu z własnych notatek, 	<p><u>Pisanie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - nieocenianie błędów w zapisie wynikających z mylenia podobnych znaków graficznych, braku połączeń międzyliterowych lub łączenia sąsiadujących wyrazów oraz błędów spowodowanych zaburzonym słuchem fonemowym, - nieocenianie błędów wynikających z nieumiejętności połączenia w całość wykonywanych jednocześnie czynności (oko- ręka- mózg), - pominięcie oceny zapisu graficznego (charakter pisma), możliwość pisania prac na komputerze, - ocenianie prac nieczytelnych tylko wówczas, kiedy uczeń sam potrafi je odczytać. Gdy nie potrafi, musi napisać pracę jeszcze raz. - wydłużenie czasu pracy, - ocenianie zawartości merytorycznej pracy (praca na temat, w określonym gatunku,

<ul style="list-style-type: none"> - brak uporządkowania kompozycyjnego, prace chaotyczne, niespójne, brak akapitów, - trudność w budowaniu zdania, czyli poprawnej pod względem logicznym i gramatycznym wypowiedzi, - potok składniowy, - liczne błędy ortograficzne, interpunkcyjne i pozostałe błędy językowe, - nieumiejętność wykorzystania znanego słownictwa (słownik bierny - czynny) - pisanie niezgodne z tematem. 	<p>narracji, wymaganej długości, z uwzględnieniem trójdzielnej kompozycji, spójności, zachowaniem związków przyczynowo - skutkowych, logiczności, komunikatywności),</p> <ul style="list-style-type: none"> - nieocenianie prac pisemnych pod kątem ortografii i interpunkcji, ale zaznaczanie błędów i polecanie dokonania samodzielnej poprawy w formie wyznaczonej przez nauczyciela, - ocenianie pozostałych błędów językowych (oprócz ortograficznych i interpunkcyjnych) jak u pozostałych uczniów, - ocenianie sprawdzianów przygotowujących do sprawdzianu kompetencji szóstoklasistów (forma sprawdzianu: czytanie tekstu ze zrozumieniem i dłuższa wypowiedź pisemna) zgodnie z kryteriami zewnętrznymi przygotowanymi do każdego z testów, np. obowiązujący program nauczania, CKE, - formy sprawdzania znajomości ortografii: dyktanda z lukami lub sprawdziany ortograficzne lub dyktanda pisane z pamięci (dostosowanie formy sprawdzania do zaleceń poradni), wszystkie formy sprawdzenia znajomości zasad ortograficznych na podstawie wcześniejszych list z wyrazami lub tekstem do nauczenia na pamięć, - stworzenie możliwości korzystania podczas zajęć ze słownika ortograficznego.
--	---

**ZASADY OCENIANIA UCZNIĄ Z DYSLEKSJĄ, DYSORTOGRAFIĄ, DYSGRAFIĄ
NA ZAJĘCIACH**

HISTORII W KLASACH IV-VIII

problem	ocenie/ postępowanie
<ul style="list-style-type: none">❖ mylenie wydarzeń;❖ trudności z ich chronologicznym odtworzeniem wydarzeń;❖ trudności z chronologicznym odtworzeniem dat;❖ trudności z przypisaniem wydarzeń datom;❖ trudności z bezbłędnym zaznaczeniem dat na osi czasu;❖ trudności ze zrozumieniem tekstów, w których zachodzą stosunki przestrzenne;❖ trudności w odczytywaniu danych z map;	<ul style="list-style-type: none">❖ uznawanie faktu przekreślenia nazwy historycznego wydarzenia, pojęcia;❖ dopuszcza się możliwość korzystania z tablic chronologicznych, pomocy typu słowniki;❖ uznaje się błędy w zapisie dat związanych z przedstawieniem cyfr 9 i 6 lub błędnym zapisem cyfry 3;❖ uznaje się błędy w zaznaczeniu na osi czasu, ale tylko o charakterze dyslektycznym;❖ sprawdzanie znajomości faktów, dat, pojęć nie za pomocą zwykłego odpytywania, a przy pomocy np. puzzli, gier dydaktycznych;❖ podczas sprawdzania ustnego lub pisemnego zadawanie dodatkowych pytań❖ pozostałe zasady – jak na języku polskim.

**ZASADY OCENIANIA UCZNIĄ Z DYSLEKSJĄ, DYSORTOGRAFIĄ, DYSGRAFIĄ
NA ZAJĘCIACH**

MATEMATYKI W KLASACH IV-VIII

problem	ocenie/ postępowanie
<ul style="list-style-type: none">❖ pomyłki w zadaniach wynikające z błędnego odczytania treści zadań tekstowych;❖ błędne przepisywanie słupków;❖ słabe rozumienie pojęć geometrycznych: bryła, kąt, obwód, wysokość;❖ trudności z wnioskowaniem, uogólnianiem;❖ trudności w zrozumieniu treści zadań tekstowych;❖ trudności w nauce tabliczki mnożenia i zapamiętania wzorów bądź definicji;❖ kłopoty ze zrozumieniem instrukcji i objaśnień;❖ problemy z prawidłowym odczytywaniem danych z wykresów, diagramów, tabel;❖ szybkie oderwanie od konkretów utrudnia rozumienie pojęć matematycznych;❖ trudności z odwzorowaniem figur, zwłaszcza przy lateralizacji skrzyżowanej;❖ nieprecyzyjne wykonywanie tabel;❖ problemy z estetycznym i starannym wykonaniem modeli brył;❖ zmiana kierunku w rysunkach geometrycznych;	<ul style="list-style-type: none">❖ uznawanie faktu mylenia cyfr: 6 i 9; 3 i 8;❖ uznawanie trudności związanych z tym, iż uczeń nie potrafi umiejscowić danych na osi liczbowej;❖ na lekcjach z geometrii uczeń może korzystać z modeli brył;❖ na zajęciach uczeń mający trudności z opanowaniem tabliczki mnożenia i zapamiętaniem wzorów, może korzystać ze „ściąg”;❖ zaliczanie jeśli uczeń potrafi wytłumaczyć definicję (często przy pomocy nauczyciela), nazwać elementy;❖ podczas oceniania zadań praktycznych liberalne ocenianie (zwłaszcza staranność i dokładność) i niebranie pod uwagę estetyki wykonania;❖ zaliczanie zadanie, jeśli figura odwzorowana jest w odbiciu lustrzanym;❖ zaliczamy zadanie, jeśli poprawny jest tok rozumowania, choć występują nieprawidłowości w liczeniu i uzyskaniu wyniku ostatecznego (błąd wynika np. z zamiany cyfr);❖ pozostałe zasady – jak na języku polskim.

**ZASADY OCENIANIA UCZNIĄ Z DYSLEKSJĄ, DYSORTOGRAFIĄ, DYSGRAFIĄ
NA ZAJĘCIACH**

PRZYRODY W KLASACH IV-VIII

problem	ocenie/ postępowanie
<ul style="list-style-type: none">❖ mylenie kierunków świata;❖ trudności z ich wskazaniem i zapamiętaniem;❖ trudności z orientacją na mapie;❖ mylenie pojęć przyswajanych słownie;❖ trudności w określaniu stron ciała;❖ mylenie znaków topograficznych;❖ trudności z odczytaniem danych z tabel, wykresów;❖ trudności w rozumieniu instrukcji, objaśnień;❖ trudności w wyrażeniu jasnych wypowiedzi na temat przeczytanego tekstu;❖ trudności z zapamiętaniem dni tygodni, pór roku, nazw miesięcy, nazw planet itp.	<ul style="list-style-type: none">❖ uznawanie pomyłek związanych z orientacją przestrzenną: mylenie kierunków na mapie,❖ współrzędnych geograficznych i stref czasowych – uczeń przy pomocy nauczyciela wskazuje wymienione elementy, wskazuje na mapie wybrane punkty i odczytuje dane;❖ przy sprawdzaniu pojęć, definicji wskazane jest stosowanie dodatkowych pytań, skojarzeń lub zadań typu puzzle;❖ uznawanie trudności z chronologicznym powtarzaniem dni tygodnia i nazw miesięcy;❖ w przypadku trudności związanych z pisaniem prac, ocenianie na podstawie wypowiedzi ustnych;❖ pozostałe zasady – jak na języku polskim.

**ZASADY OCENIANIA UCZNIĄ Z DYSLEKSJĄ, DYSORTOGRAFIĄ, DYSGRAFIĄ
NA ZAJĘCIACH**

PLASTYKI/TECHNIKI W KLASACH IV-VIII

problem	ocenie/ postępowanie
<ul style="list-style-type: none">❖ trudności w odwzorowaniu prostych figur;❖ mylenie kierunków w rysunkach;❖ rysunki są ubogie w treść (mało elementów);❖ rysunki brzydkie, kanciaste, prymitywne;❖ zbyt mały lub zbyt silny nacisk ołówka;❖ przeważają linie proste;❖ zakłócenie stosunków przestrzennych, proporcji elementów;❖ trudności w rozplanowaniu i właściwym umieszczeniu na kartce elementów rysunku;❖ trudności w robótkach ręcznych, kreśleniu, lepieniu, malowaniu;❖ trudności w wykonaniu modeli;❖ brak umiejętności zaplanowania własnej pracy;❖ obniżony poziom graficzny pisma technicznego; wykonywanie zapisu liter lub rysunków jak w odbiciu lustrzanym;	<ul style="list-style-type: none">❖ uznawanie, jeśli uczeń ma trudności z estetyką, kształtem wykonywanych robótek ręcznych, kreśleniem, lepieniem;❖ uznawanie trudności w wykonaniu modeli;❖ uznawanie faktu, iż uczeń ma trudności z właściwą organizacją i planowaniem swej pracy;❖ liberalnie traktowanie ucznia, który ma problemy z estetyką pisma, podczas oceny zadania związanego z pismem technicznym;❖ zaliczanie pracy, jeśli uczeń odwzorował rysunek w odbiciu lustrzanym;❖ liberalizacja oceniania pod kątem estetyki prac;❖ pozostałe zasady – jak na języku polskim.

**ZASADY OCENIANIA UCZNIĄ Z DYSLEKSJĄ, DYSORTOGRAFIĄ, DYSGRAFIĄ
NA ZAJĘCIACH**

WYCHOWANIA FIZYCZNEGO W KLASACH IV-VIII

problem	ocenie/ postępowanie
<ul style="list-style-type: none">❖ niski poziom ćwiczeń;❖ problem z orientacją przestrzenną;❖ trudności z rozumieniem poleceń;❖ mała sprawność i koordynacja podczas zabaw ruchowych.	<ul style="list-style-type: none">❖ stosowanie dodatkowych instrukcji wobec uczniów z zaburzeniami orientacji przestrzennej;❖ prowadzenie zajęć metodą naśladowczo – ruchową;❖ częste powtarzanie zaleconych ćwiczeń, m. in. na podstawie opinii poradni;❖ uznawanie trudności z określaniem stron ciała i określaniem kierunków oraz stosunków przestrzennych;❖ uznawanie trudności związanych z zaburzeniami koordynacji wzrokowo – ruchowej;❖ ocenianie wkładu pracy ucznia w wykonanie ćwiczeń a nie tylko wysiłku końcowego;❖ pozostałe zasady – jak na języku polskim.

ZASADY OGÓLNE

Należy:

- zadawać mniej prac do wykonania, gdy tylko jest to możliwe
- ustawicznie motywować ucznia do pracy, zwłaszcza samodzielnej;
- oceniać ucznia udzielając pochwał po każdej poprawnej wypowiedzi;
- unikać stawiania ocen za wypowiedzi słabe i nie na temat;
- dać uczniom do zrozumienia, iż oczekuje się od niego większych osiągnięć oraz przekazywać im spostrzeżenia typu: „Zrobiłeś cztery zadania na sześć dobrze. Dobrze by było, gdybyś popracował jeszcze nad dwoma”
- naprowadzać ucznia na trop dodatkowymi pytaniami i pytaniami na ten sam temat, gdy uczeń nie rozumie poleceń, tekstu;
- koncentrować osąd na zadaniu (np. „W tym fragmencie pisz więcej szczegółów”);

- starać się, aby uczniowie z trudnościami siedzieli blisko nauczyciela i częściej mieli okazję być sprawdzanymi;
- podpatrywać wykonywanie pracy przez uczniów z trudnościami i podpowiadać, gdy się zgubili w wykonywaniu zadania;
- stosować zalecenia poradni psychologiczno – pedagogicznej;
- stale współpracować z wychowawcą, pedagogiem, rodzicami.